

उपोद्घात

संविधानाच्या अनुच्छेद 151 अन्वये राज्याचा वित्तव्यवस्था लेखापरीक्षा अहवाल महाराष्ट्राच्या राज्यपालांना सादर करण्यासाठी तयार करण्यात आला आहे.

या अहवालाच्या **प्रकरण I** मध्ये राज्याच्या वित्तव्यवस्था लेखापरीक्षा अहवालाचा आधार आणि दृष्टीकोन, अहवालाची रचना, शासकीय लेख्यांची रचना, अर्थसंकल्पीय प्रक्रिया, महसुली आधिक्य/तूट, राजकोषीय आधिक्य/तूट इत्यादी प्रमुख राजकोषीय मापदंडांमधील कल यांचा समावेश आहे.

अहवालाच्या **प्रकरण II व III** मध्ये 31 मार्च 2023 रोजी संपलेल्या वर्षासाठी राज्य शासनाच्या वित्तीय लेखे व विनियोजन लेख्यांच्या तपासणीतून उद्भवलेल्या बाबींचे लेखापरीक्षण निष्कर्ष आहेत. आवश्यक तेथे महाराष्ट्र शासनाकडून माहिती प्राप्त करण्यात आली आहे.

‘लेख्यांची गुणवत्ता आणि वित्तीय प्रतिवेदन पद्धती’ या विषयावरील **प्रकरण IV** हे राज्य शासनाचे विविध वित्तीय नियम, कार्यपद्धती आणि निर्देशांच्या अनुपालनाचा 2022-23 या कालावधीचा आढावा आणि स्थिती दर्शविते.

प्रकरण V मध्ये राज्य सार्वजनिक उपक्रमांच्या आर्थिक कामगिरीचा आढावा आणि वैधानिक लेखापरीक्षकांच्या कामगिरीवर लक्ष ठेवून भारताचे नियंत्रक आणि महालेखापरीक्षक यांच्या पर्यवेक्षण भूमिकेचे परिणाम आणि राज्य सार्वजनिक उपक्रमांच्या लेख्यांचे पुरक लेखापरीक्षण यांचा समावेश आहे. नियंत्रक व महालेखापरीक्षक (कर्तव्ये, अधिकार आणि सेवा शर्ती) अधिनियम, 1971 (सुधारित) च्या कलम 19 अ मधील तरतुदीनुसार शासकीय कंपनी किंवा महामंडळाच्या लेख्यांसंदर्भातील लेखापरीक्षा अहवाल भारताचे नियंत्रक आणि महालेखापरीक्षक यांच्याद्वारे विधिमंडळासमोर मांडण्यासाठी शासनाला सादर केला जातो.

भारताचे नियंत्रक आणि महालेखापरीक्षक यांचे अहवाल ज्यात विविध शासकीय विभागांमधील कामगिरी लेखापरीक्षण आणि अनुपालन लेखापरीक्षणाचे निष्कर्ष, वैधानिक महामंडळे, मंडळे आणि शासकीय कंपन्यांच्या लेखापरीक्षणातून उद्भवणारी निरीक्षणे आणि महसुली जमावरील निरीक्षणे स्वतंत्रपणे सादर केली जातात.

भारताचे नियंत्रक आणि महालेखापरीक्षक यांनी जारी केलेल्या लेखापरीक्षणाच्या मानकांनुसार हे लेखापरीक्षण करण्यात आले आहे.

टिप: मूळ इंग्रजी अहवालावरून अनुवादित; शंका समाधानासाठी कृपया इंग्रजी अहवाल पहावा.